

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **FERENCZY MARGIT.** (FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA)

Karácsony ünnepe.



Ragyogó szép karácsonyfa
Csillog, villog minden rajta.

Ágán gyertya, alma, dió,
S cukor mindenféle fajta.

VI. ÉVFOLYAM
28. SZ.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1938. DECEMBER
(Karácsony)

Üzenet karácsonyfáeri.

Bevonták az estét csillagos szövetbe.
Aranyos sugáron
hozzám ereszkedett Jézuska követje.

Karácsonyi angyal tőlem tudakolja:
jó itt minden gyermek?
A szép karácsonyfát mifelénk ő hordja.

Kis angyal szavára ugyan mit felelnék?
hogy üzenetemben
a kis Jézuskának is öröme telnék?

Csak a jót soroltam, a hibát feledtem:
diszítsen Jézuska
mindenik gyermeknek fenyőt a mennyeiben.

Sarka Lajos.

Mindez te vagy!..

Ami a sugár az életadó Napban,
Ami égő sebre a hűsítő balzsam,
Ami a madárnak a lágy, mohás fészek,
Ami a híveknek a templomi ének,
Ami a sötétben a fényező lámpa,
Ami a kerteknek a virágok ágya,
Ami a harmatsepp derűs nap hajnalán,
Mindez te vagy nékem drága, édesanyám.

Hogyha mosolyogva megsímogatsz engem,
Tudom, hogy áldásod ragyog a szemedben.
Ha szigorún tekintsz a feddés percében,
Csak javítani akarsz, megnyugodva érzem.
Hogyhapanaszomvan, meggyógyítaszavad.
Mutatod az ösvényt, merre járnom szabad.
Anyám, a te lelked ápol, javít, szentel...
Fogd meg a kezemet! Soha ne eresz el!

Teleky Dezső.

Hogy írjuk?

Az, aki saját anyanyelvén nem tanul meg helyesen írni, nem érdemli meg, hogy nemzete gyermekének tekintse.

Azért helyez az Új Cimborák olyan nagy súlyt a „Hogy írjuk” rovatra. A szülők, a felnőttek vegyék elő szabad idejükben a kicsinyeket

s az itt közölt szavak alapján tanítgassák őket a szavak helyesírására.

Áttérünk a „D” betűs szavak ismertetésére. Aki a közölteken kívül még tud „c” és „cs” betűs szavakat, gyűjtse össze és küldje be.

dagad (ige), dagadt (igenév, jelző), dagály. Stílusra mondják, hogy „dagályos” — vagyis bőbeszédű, eláradó. A dagaszt ige ragozása: én dagasztok, te dagasztol, ő dagaszt, mi dagasztunk, ti dagasztotok, ők dagasztanak. Mult időben: én dagasztottam, jövő időben: én dagasztani fogok. Parancsoló mód: én dagasszak, te dagassz, ő dagasszon, mi dagasszunk, ti dagasszatok, ők dagasszanak.

Dal, dalol, dallam, dalia, Dalmácia, dalmát, v. dalmata (népfaj), damaszt (ruhaanyag), dán. Dánia, daru, darvak (madár), daru, daruk, pl. emelődaru (gép).

Kertészkedjünk kis cimborák!

A Kis Cimborák közül nagyon sokan foglalkoznak kertészkedéssel. A kertészkedés legelső feltétele, hogy megfelelő talaj álljon rendelkezésre. Ezt tavaszra elérheti könnyen mindenki, hogyha a virágos kertnek szánt területet most felássza. A téli fagy ugyanis szétporlasztja a földrögöket és a talaj tavaszra olyan lesz, mint a hamu. Ilyen talajon aztán öröm és boldogság kertészkedést folytatni, mert a palánták könnyen megfogannak és jól fejlődnek. Ássa fel tehát minden kis Cimborák kertjét, hogy tavasszal kitünő földben kezdhesse meg a kertészkedést.

Feri bácsi.

TOBORZÓ.

Milyen jó azoknak, akik toboroztak! A legügyesebbek karácsonyra egy-egy szép könyvet kaptak ajándékba.

A toborzás rendkívül fontos tevékenység, amelyben kicsinek, nagynak részt kell venni. Legutóbb Szabó Sanyi Szatmáron toborzott — Fehér Pista II. el. o. t.-t és Szakács Laci III. el. o. t.-t. Vegyetek róla példát ti is, többi kis cimborák!

Találós kérdések.

Miért megy a nyúl a hegyre?
(Mert alatta nem bujhat át.)

Melyik a legkisebb hal?
(Féltő.)
(Amelyiknek a farka legközelebb esik a fejéhez.)



Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

Jézuska játéka.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Írta: Balla Ilona.

December huszonnegyedike volt, Jézuska születésnapja. Jézuska az Ácstól fából faragott állatokat kapott ajándékba. Volt köztük kis kutya, hullámos szőrű kis bárány, lovacska, s még számár is nagy fülekkel. Nagy volt Jézuska öröme, azt sem tudta, melyikben gyönyörködjék, melyiket simogassa?

Egyszer csak eszébe jutott a szomszédék Jóskája. Jó volna megmutatni neki az ajándékokat, hadd örüljön ő is. Megkérte szépen szüleit, hogy engedjék át Jóskához játszani, s hogy magával vihesse az állatokat is.

Szülei elengedték volna, hogyne engedték volna! Boldogok voltak, ha valami kívánságát teljesíthették. Az Ács még külön is biztosította Jézuskát, hogy az állatok teljesen az övéi, azt tehet velük, amit éppen akar.

Jézuska felnyalábolta kedves állatjait s még körül nézett a szobában, hogy mit vihetne Jóskának? Szeme megakadt az ünnepi asztalon, amit édesanyja illatos, zöld ágakkal díszített s melyen még ott voltak a születésnapi ebéd maradványai: füge, dió, datolya, szentjánoskenyér, amivel szülei külön a mai napon kedveskedtek neki.

Jézuska az asztalról felvett egy szép zöld ágat s az édességekből is annyit, amennyi beléfért kis kezébe s azzal megindult Jóskához.

Már alkonyodott, mikor hazatért Jé-

zuska. A keze üres volt. A szeme csillogott.

Az Ács csak ránézett s már tudta, hogy az állatokat Jóskának adta.

Fájt neki, hogy olyan könnyen megvált ajándékaitól, amiket ő éjjelente, titkon, annyi szeretettel készített számára. De nem szólt, nem kérdezett semmit, nehogy elrontsa a Gyermekek örömét, mert ismerte jól s tudta, hogy akkor a legboldogabb, ha adhat, ha mindenét odaadhatja.

Ám titkolt szomorúsága nem tartott sokáig, mert a következő pillanatban hozzáfutott a Gyermekek, átölelte térdeit:

— Ne haragudj, hogy Jóskának adtam az állatokat! — s annyi bizalom és szeretet tükröződött édes kis arcán, ártatlan tekintetében, hogy az Ács szívéből abban a pillanatban elszállt a szomorúság s meghatva simogatta a gyermek arcát, fejcskékjét. Nem, igazán nem lehetett reá haragudni!

Éppen biztosítani akarta Jézuskát, hogy hamarosan még sokkal szebb játékokat fog neki csinálni, de Jézuska tovább kérlelte édes szóval:

— Nagyon szépen kérlek, taníts meg engem, hogyan kell csinálni az állatokat? Jövő születésnapomra annyit akarok csinálni, hogy összes kis pajtásomnak adhassak. Azt akarom, hogy mindegyik úgy örüljön, ahogyan ma Jóska örült.

— Csodálatos egy gyermek ez, — mondta az Ács a gyermek anyjának. — Vajjon, ha felnőtt, akkor is mindenét másnak fogja ajándékozni? S hosszát, mélyet sóhajtott.

Másnap Jézuska beállott a műhelybe. Eddig is szeretett ott lenni, el-eljátszadozott a finom, puha, illatos forgácsban, de most komoly munkához látott. Apró, kis szerszámokat kapott, gyermekkezekbe valót, s az Ács rendre megmutatta, melyikkel hogy kell bánni. Jézuska kezében égett a munka. A szerszámok mintha összebeszéltek volna, hogy még a gondolatának is engedelmességesnek, hihetetlen gyorsan fűrtak-faragtak; hát még a fűrés meg a gyalu, — csak úgy röpültek Jézuska kezében.

És készültek az állatok, gyűltek, gyűltek garmadába! Később még egyéb játékok is készültek, színes golyók, apró babák, baba-bútorok, szépen szóló ceterák, hogy mindenki megkaphassa azt, amire éppen legjobban vágyik.

Már alig lehetett mozogni a műhelyben, de megtelt játékkal a szoba, a konyha, sőt még az udvar is.

A szomszédok be-benéztek, fejüket csóválták, találgatták, hogy ugyan bizony mire készül a sok játék, de egyik sem találta el az igazit.

Jézuska boldog izgalommal várta a születésnapját...

Igy érkezett el ismét december huszonegyediké.

Jézuska éppen elkészült az utolsó játékkal is, mikor kopogtak a műhely ajtón. Két kis angyal lépett be s jelentették szép illedelmesen, hogy elfuvarozzák a játékokat.

Csakugyan, a kapu előtt aranyos szekér állott. Jézuska a két kis angyal segítségével berakta a szekérbe a játékokat, minden ajándékhoz egy zöld ágat is tett s egy marék édességet, hogy minden éppen úgy legyen, mint tavaly volt, mert jól emlékezetében tartotta, hogy Jóska mennyire örült azoknak is. Mikor színig megtelt a koci, Jézuska is felszállt, kezében hosszú listát tartott, arra volt felírva, hogy melyik gyermek hol lakik s hogy ki, melyik ajándékot kapja. A két kis angyal megsuhogtatta szárnyait s hajrá! — repültek szélnél sebesebben. Minden ház előtt, ahol gyermek volt, megálltak s minden gyermek megkapta a maga ajándékát s minden gyermek azt kapta, amire legjobban vágyott.

Hej, volt öröm ezen a mai napon! A sok ragyogó gyermekszem nem tudott betelni a szebbnél-szebb játékok, finom édességek s a szép zöld galyacska látásával!

Mire feljött a vacsoraesillag, az összes ajándékokat elfuvarozták. Jézuska megköszönte szépen a két kis angyal segítségét. Azok elbúcsúztak s visszarepültek a mennyországba.

Jézuska bement a műhelybe. Körülnézett. A szeme ragyogott. A műhelyben semmi sem maradt, csak a szerszámok, meg a finom, illatos, puha gyaluforgács.

— Neked most nem maradt semmi — mondta az Ács szomorúan.

Jézuska lehajolt s a forgács közül fel-emelt két kis pálcikát s keresztalakban összeillesztette.

— Nézd, ez az enyém, — mutatta mosolyogva. — Aztán odament a szerszámjaihoz, hogy hozzákezdjen a jövő évi ajándékok készítéséhez.

S azóta is készíti az örömet a gyermekeknek minden esztendőben. Az angyalkák, meg a jó emberek segítenek neki a széthordásnál.

Jézuska jászola előtt.

*Kis gyermekek vagyunk még mi,
Szívünk, lelkünk tiszta, égi,
Mindegyikünk százszor örül,
Ha ott áll a jászol körül.*

*Kis Jézuska, tudjuk ezt már:
Jászladból ránk szeretet vár,
Égi mosoly s angyalhangok:
Betlehemi kis harangok...*

*Te látod a mi szívünket,
Megérzed mi benne lüktet.
Gyermekvágyunk ezerszeres,
Szeretünk, hogy Te is szeress.*

*Mert, ha szeretsz: lesz okosság,
Mert, ha áldasz nincs gonoszság,
Nincsen bomba, ágyu, puska,
S lesz békére mindnek jussa.*

*S mert, hogy köztünk jár a Hamis:
Nézz a nagy, bölcs bácsikra is,
S tedd, hogy ajándéku hozzád
A világ békéjét hozzák...!*

P. Jánossy Béla.



AZ ARANYKUTATÓ FIUK

Írta: Szakáll Istvánné.

— Óh be pompás lesz! El sem hiszik a fiúk, ha majd elmondom, hogy igazi arany kút vizéből ittunk.

— Igazi arany is lesz benne, Mári néni? — kíváncsiskodik Zolti.

— No az éppen nincs benne, de igazi arany kútból jön, aranyakon folyik keresztül s majd meglátja az úrfi, milyen aranyos a színe is és az íze is...

A gyermekek újra rákezdtek az indián táncot s örömeikbe, majd elfelejtették beválasztani a bárányokat, melyek keservesen bégetve bámészkodtak a kapura.

A bárány-féle buta jószág, nehezen talál rá az ismerős kapura. De, amennyire buta a kapu kiválasztásánál, épp oly okos hízéldéssel, fejdörzsöléssel tudja meghálálni a kis gazdájának e kitüntető figyelmét.

— Ugy-e megijedtetek kicsi báránykáim, hogy nem jövünk? — cirógatta meg Zolti a két bégetőt. — Attól ne féljétek, mi nem feledkezünk meg rólatok, de látjátok báránykáim, nagy öröm ért bennünket, holnap eprészni megyünk! Arany kútat látunk és arany forrásból iszunk, aranyos lesz a vize is! No ugy-e, hogy ti is örvendtek velünk? Lássátok, ez szép tőletek.

A bárányok úgy ugrándoztak, játszadoztak örömeikben, hogy a két gyereknek igazán meg kellett küzdeniök velük, amíg az éjjeli szállásukra terelhették.

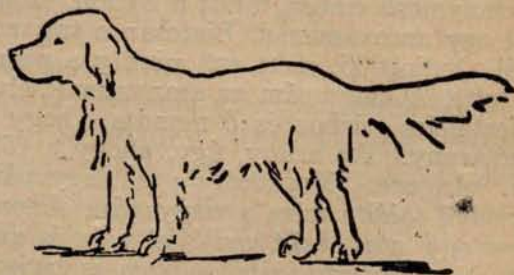
Zolti utolsót simogatott a kedvencein.

— Igazán nem tudom, mi lesz veletek, ha mi majd visszamegyünk az iskolába. Nagyapa nagy ember, neki nem illik bárányok között... Igaz, hogy höngörögni se illik neki, de azért én a multkor legurítottam az Ugardombról és hátha majd titeket is kiválaszt?! Azért hát ne búsuljatok nagyon utánunk.

Nagyapának tehene is van, kajla szarvú, tarka. Borinak hívják. A bocikája már keservesen várja... A Borit nem kell kiválasztani, az jön magától is, de a gazda szeme

hízlalja az állatot, azt szokta mondani nagyapa. És így csak hasznos lehet a Borinak, ha két kicsi gazda szeme is nézi, nézegeti... Csurog is a drága jó tej a sajtárba és a két kicsi gazda csuprába... Nincs párja a frissen fejt tejnek, attól olyan piros-pozsgás az unokák arca. Nem is mondana le nagyapa a világ minden kincséért se a tehén-tartásról.

Lassanként a népes udvar elesenedesedik, a Bocika jóllakik, a Bori csendesesen kérődzik... a libák, kacsák, tyúkok elültek már, ki-ki a maga helyére... A kis malacok is csendesesen rőfögnek az anyjuk mellett. Csak a Bodri vakkant néha-néha, de ő is inkább csak kötelességből...



Este van, este, ki-ki nyugalomba! A két gyerek is alszik, arany kútról és a Borozdáról álmodozik...

II.

Ragyogóan sütött már a koránkelő nap, mikor kis pajtásaink elindultak a Borozdába eprészni. Hátukon tarisznya, tarisznyában hideg puliszka és hagyma. Egy kis szalonna és kenyér is akad az egyik sarkában, de az titok s titkok után nem illik kutatni. De már ilyen a jó Rózsika néni, mindig szerez a gyermekeknek meglepetést. Zolti titokban még egy üres cipőkrémes dobozt is gyümöszöl a zsebébe. Csak Sanyinak súgja meg a rendeltetést: hátha aranyakat találnak az arany forrásban?!

Sanyi elmosolyodik, de nem szól. Nagy, ábrándos szemeivel a napba hunyorgatva, a

múltban keresgél, régi titkok után kutat... Igaz lehet az a mese az arany kútrol? Minden régi mesének, regének van valami alapja. Aztán a Mári néni nagyapja beszélt az aranymosó emberrel, sőt Mári néni is látta...

Sanyi töri meg a csendet.

— Mári néni, biztos, hogy maga látta az aranymosó embert?

— Isten bizony, úrfi lelkem, hogy láttam, úgy, mint magát. Akkor lehettem, mint Zoltika. Egy sötét viharos este állított be hozzánk. A nagyapám mesélte, hogy minden hetedik évben el szokott jönni az arany után, mert addigra megtelik a kút arannyal aztán elviszi és köd előtte, köd utána. Néha olyan nehéz volt a tarisznyája, hogy a nagyapám alig bírta feladni a lovára. Akkor este éppen a hetedik esztendeje volt, hogy nálunk járt. Szép, díszes úri ruhája volt és egy gyönyörű fehér lova, még a fekete csillagra is emlékszem a homlokán... Soha nem árulta el, hogy mi járatban van, de arannyal fizetett a nagyapámnak, hogy hallgasson arról, hogy itt járt és mit csinált. A baj éppen az volt, hogy soha semmit sem csinált. Reggel ellovagolt és estére visszatért, de akkorra a tarisznyája mindig tele volt és nagyon nehéz volt... Egyszer a nagyapám, mikor elment az aranymosó ember, talált a földön, az ágya előtt egy arany szemet. Biztosan a tarisznyájából hullott ki, mert az mindig a párnája alá tette. A nagyapám az arany szemet elvitte a tiszteletes úrhoz és ő mondta, hogy az nyersarany. Az arany, úgy, ahogy a földbe van elrejtve. Megkérdezte a nagyapámat, hogy hol találta, mire a nagyapám elmondta, hogy egy utas hált az éjjel nála és annak esett ki a tarisznyájából. Nem is tarisznya volt az, úrfik, inkább táská, jó erős bőrtáska. Hát aztán a tiszteletes úr nagy patáliát csapott, hogy az az ember biztosan tolvaj, rabló népség és fel kell adni a városba. A nagyapám nagyon megijedt s dehogy árulta volna el többet, ha jött. Az aranymosó is jól megfizette és ő hallgatott. De azér az egész falu tudta, ha jött és olyankor mindig arany-láz volt a faluban. Egyszer azt mondta az az ember, hogy a bükkösieknek fogalmuk sincs róla, hogy micsoda rengeteg kincs van a határunkban és milyen csoda-forrás az erdőben. De hát ő nem beszélhet, mert őt is megfizetik, hogy hallgasson. Ő elvégzi a dolgát, amit rábízta és aki akar, keressen és kutasson utána...

— Aztán nem akadt, Mári néni, senki, aki keresett, kutatott volna az arany kút után?

— Akadni akadtak elegendő, de soha sem

találta rá, mert hát ravasz ember volt az a messzetávoli ember. Elmonodta, hogy alföldi és el is lehetett neki hinni, mert azt mondta, hogy „szip kik az ig“ s a lónak, hogy „lu“. Egyszer a nagyapám megkérdezte, hogy mi a foglalkozása s azt felelte, hogy aranymosás otthon is, itt is.

— Azért hívták hát aranymosónak, Mári néni?

— Ezért úrfi lelkem, ezért. De erősen ravasz ember volt az aranymosó. Minden reggel, mielőtt belovagolt volna ebbe az erdőbe, ahol most vagyunk, megfordította a lován a patkót.

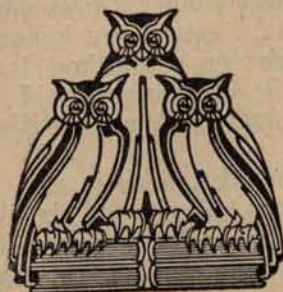
— Hát azt miért?, — álmélkodtak el a gyerekek.

— Azért lelkeim, hogy senki se tudja a nyomát követni, mert amikor jött az az ember, mindig arany-láz volt a faluban és sokan követték másnap reggel, persze csak titokban. Mindig ebbe az erdőbe lovagolt be, ahol most vagyunk, itt aztán óra-számba lovagolt keresztül-kasul, míg végre elvesztették az emberek szem elől. Azán meg is unták óra-számba leskelődni utána s haza mentek. Még, ha láttak volna valamit, de soha semmit.

— Hátha elment ebből az erdőből másfelé?

— Az nem lehet, úrfiak, mert itt, ebben az erdőben, ahhoz a forráshoz közel, amit mi arany forrásnak hívunk, találtak még egy olyan arany szemet, mint amilyent a nagyapám talált. Szakasztott olyan volt, magam is láttam. Az arany kútnak valahol itt kell lennie a forrás körül. De hát a ravasz idegen úgy eltüntetett minden nyomot, hogy nem lehetett rátalálni. Még a csizmáját is megfordította a lábán s úgy ment a kúthoz, mert hát a lovát egy fához kötötte és gyalog közelítette meg a kútat, hogy a fordított pakó nyom se lehessen ámulója. A kútat aztán felbontotta, kimerítette az aranyat, ő tudja, hogyan s mikor elvégezte, megint lepadolta, földet is rakott rá, azt jól ledöngölte és száraz falevével behintette. Hallották is a döngést, de arról se tudtak eligazodni, mert az egész erdő döngött. Így biza, úrfiak, azóta se talált rá ember fia.

(Folytatás következik.)





A monói kis fiuk karácsonyesti köszöntői.

Összegyűjtötte: Móráné Ősz Rózsa.

Kis karácsony, nagy karácsony
Kisült már az én kalácsom?
Hogyha kisült, kérem ide,
Ne fáradjak többet ide.

E háznak érdemes lakói halljátok,
Karácsony hajnala hasada reátok.
Nősza álmotokból frissen ébredjetek,
Jézust a jászolba keresni menjetek.
Mert úgy léssen néktek jeles ünnepetek.
Mert úgy léssen néktek hívott vendégeitek.

Ébredj házigazda, mert örömet mondok.
Angyaloktól hallám, talán nem hazudok.
Elmondám mi hír van Dávid városába.

Messiás született bűnünk váltságára.
Született, de bizony nem paplanos ágyba,
Rongyos istállóban; rongyos annak jászla,
Melyben született a Jézus, Isten fia.
Én is benéztem az ajtó hasadékán.
Láttam az Úr Jézust édesanyja karján.
Napkeleti bölcsek elébeborultak,
Néki ajándéku sok aranyat adtak.
Mi is kendteknek hát sok minden jót szánunk,
Boldog karácsonyi ünnepet kívánunk!

A szemes vadász.

(Finn népmese, Kazinczy Gábor fordításában, az Uj Cimbora kis olvasóinak átírta Géza bácsi).

Egyszer, réges régen, élt fenn Finnországban, a hűvös északi hazában, az örök jég birodalmában egy vadász: Lippó. Okos és szemes vadász volt. Történt egyszer, hogy elindult harmadmagával iramszarvas vadászatra. Egész nap lesték, kutatták a széles mezőt, amelyet gyönyörű hópel fedett. Nagy gyorsasággal száguldoztak. Högne, hiszen erős sí volt lábukra kötve. Alkonyodott. Aláhanyatlott a nap. Két ragyogó ív állt két oldalról a nap mellett. A napbika fényes szarvai. Közepén úgy tündöklött, mint a tükör. A napkirály felesége, Paiveter szokta magát a tü-

körben csinosítani. Lassan-lassan feltűnt Haó, az estcsillag, s az aranybika a tengerbe merült. Éj borult a világra. A vadászok egy lakatlan erdei kunyhóra leltek. Édes pihenés után frissen ugrottak talpra másnap hajnalban. Kirázták testükből a fagyos hideget, amit a marcona Hütamainén az Észak-lován nyargalása közben a kunyhóba vágott. Odakinn az éjjel friss hó hullott. Lippó felderült és jókedvűen jegyezte meg társainak:

— Nézzétek, Pakhamén megfésülte ezüst szakállát. Ez jó jel! Ma jó napunk lesz!

Rövid futás után, a csillogó havon mély lábnyom tűnt a szemükbe. A nyomon elindulva nemsokára rábukkantunk három szép állatra. Kettő együtt volt, kissé távolabb állt a harmadik. Így szólt Lippó:

— Pajtásaim! Iramodjatok a más kettő után! Én a harmadikra fogok vadászni.

Igy is történt. Hosszú órákon keresztül hiába űzte Lippó az állatot. Büszkén nyargalászott előtte. Néha-néha visszapillantott Lippóra. Mosolygott a szeme. Legalább is Lippó így látta, amint egyszer nemes fejét felvetette. Hosszú ideig hajszolta. Nem figyelt semmi másra. Rohant. Rövid pár óra alatt annyit futott, mint más ember más alkalommal kilenc hét alatt sem annvit. Végre egy ház udvarába futott be a szarvas. Eltünt. Lippó utánarohant. Az udvaron szembeáll vele a házigazda. A vadász meglepetten tekint körül. Hova jutott? Furcsa palota udvarában találta magát.

— Ohó, te üldözted a lovamat úgy, hogy az izzadság szakad róla!...

Lippó feltekintett. Izmos agg állt előtte. Szakállja és haja olyan volt az aggnak, mint a fenyőmoh. Megismerte. Tapió volt. A nesztelen csend és az örökkévaló nyugalom honának, a mély erdőnek istene. Tisztelettel szólalt meg.

— Én, Lippó a szemes vadász vagyok. Én űztem azóta, amióta Paiveter a napbikát a legelőre hajtotta és mostanáig űztem, már alászállani készül, inni akar az ezüst tengerből az aranybika, de a Te szarvasod még sem tudtam elejteni.

Tapiónak megtetszett a szemes vadász bátor hangja és így szólt:

— Látom, hogy kifáradtál, egyél és pihenj meg házámban az éjjel! Szívesen látlak!...

Bevezette otthonába, Tapiolába.

Bizony volt ott mindenféle vadászszemnek érdekes és értékes látnivaló. Tele volt Tapiola iramok, medvék, szarvasok, őzek, fajdyukok s mindenféle tarka vadak sokaságával. Miután Lippó jól megvacsorázott, a vendégszerető Tapió a legnagyobb medvebőrt jelölte meg alvóhelyül. Lefeküdt Lippó. Azon pillanatban álom ragasztotta le a szemét. Késő reggel ébredt csak fel. Jó volna hazamenni, — ez volt az első gondolata. De hiába tette tűvé a helyet, síjét sehol sem tudta megtalálni. Panaszkodott Tapiónak. Az így válaszolt:

— Maradj itt nálunk! Legyél a vőm. Csak ez az egy lányom van, akit tegnap is láttál. Talán megtetszett neked. Olvastam a lelkedből. Tudom, hogy igazat mondok...

— Örömmel fogadnám az ajánlatot, — válaszolt Lippó mehatottan, — de szegény vagyok.

— Minálunk nem hiba a szegénység. Amit szemed-szád megkíván, minden, amire szükség van mindent meg fogsz kapni. Maradj itt nálunk...

Lippó hajlott az ajánlatra. Feleségül vette Tapió leányát. Tapiola gyönyörűséges virágját, a szép leányt, Annikkit.

Telt az idő. Multak az évek. A darú már három ízben vonult el a fenyves felett délfelől. Lippó búsan nézte a szebb, melegebb hazába siető

darumadarat. — Az én hazámba is elmegy a darú, — gondolta magában. Fájdalmas honvágy költözött a szívébe. Eleinte még tagadni próbálta, de aztán kiömlött lelkéből a szomorúság. Így válaszolt Tapió:

— Rendben van. Megértem bánatod. Sajnálak. Segítek is rajtad. Megmutatom, hogy merre van a hazád. De van egy feltételem. Az én százados öreg sím, régi hőrcsolyám már nem bírná ki a hosszú út nehéz fáradságait, készíts nekem egy ujat. De éppen olyan legyen, mint ez a régi volt valamikor régen újkorában. Legyen kedvemrevaló!...

Sokáig kereste Lippó az erdőben az alkalmas fát. Végre lelt egyet. Munkához látott. Nem régen dolgozhatott, amikor egyszerre csak csodaszép madárhang dalolt a fülébe:

»Hagyj meg len a Tapió
Lábnymán egy ág-bogot!...«

Lippó dühös lett. Elhessegette a madarat. Egész nap dolgozott. Este megmutatta munkáját Tapiónak. Az megvizsgálta. Szomorúan elégedetlenül csóválgatta a fejét.

— Nem jó, nem nekem való!...

Másnap újra az erdőben dolgozott Lippó. Új sín dolgozott. A madárka újra dalolni kezdett:

»Hagyj meg len a Tapió
Lábnymán egy ág-bogot!...«

Megint fecsegsz! Hogy ő madár utasítására dolgozzék? Azt már nem! A madarat nem találta el a feléje hajtott ágacska. Elrepült.

Az új sí sem tetszett Tapiónak. Elkeseredve fogott munkájához harmadnap a vadász. A madár harmadszor is elérőpült:

»Hagyj meg lenn a Tapió
Lábnymán egy ág-bogot!...«

Gondolkozni kezdett Lippó. Ez a madárka még sem nótázik ok nélkül. Hallgatott a madárka tanácsára. Meghagyott a sí közepén egy kis ág-bogot.

Örömmel látta Tapió este, hogy elkészült a kedve szerinti sí.

Úgy döntöttek, hogy mindjárt másnap indulnak. Reggel Tapió megölelte Lippót és így szólt hozzá:

— »Én elől megyek. Ti mindig csak a nyomomba tartsatok! Megmutatom, hogy merre van a hazád. Nőddel és gyermekeddel járj mindig nyomomban. Ott éjjelez, ahol szép helyre lelsz. Kunyhód sűrűn csináld! Az égi csillagfény ne haloljon át!...«

Tapió hamar eltűnt a szemük elől. Hirtelen elsiklott. Ha-hó! már sehol sem volt. Csak a nyom,

a mély nyom mutatta az irányt. amelyen halad-
niok kell.

Lippó készülődött. Feleségét a csodaszép er-
dei Annikkit és a kisfiát egy ahkióba (lapp
szánkó) ültette. Tapió nyomában haladtak egész
nap. Sötét este lett, mire a első szép helyen meg-
pihentek. Csodák-csodája, egy sült szarvas várta
őket készen vacsorára. Evés után fenyőgallyas
kunyhót készített Lippó. Az ahkiót a gyermek-
kel behúzták az erős és jó kunyhó alá. Pihentek.
Szürkülő reggel indultak tovább. A maradék
szarvassültet magukkal vitték. Eltelt a második
nap is minden baj nélkül. Az utolsó fénysugár is
elhalványult az esti égen s a csillagok a távolból
eléközeledtek. Második szép helyre bukkantak.
Sült szarvas is volt már a füstölő paráznál.
Lippó újra kunyhót font galyból. A harmadik
nap reggelén korán indultak útnak. Mikorra Pai-
veter megjelent vörös szalagjával és a legelőre
vezette a napbikát, már jócskán haladtak. Estére
új tanyahelyre leltek. Most azonban szarvas he-
lyett sült fajdtyúkot találtak. Lippó ezt jó jelnek
értelmezte és így szólt élete párjához:

— Közel van már hazám!...

Ideges lett és nyugtalan örömeiben csak felü-
letesen dolgozott. Ritkásan fedte be a kunyhót a
gallyal. Behúzta az ahkiót. Ettek és aztán lepi-
hentek. De az éjjel nagyon világos lett. Előttük
a csábító csillagok. Benéztek a réseken. S mi tör-
tént? Reggel felserkenve Lippó hiába kereste fe-
leségét. Annikkinak se híre, se hamva. Annikki
nem birt a csillagok szemének ellenállni. —

Eltűnt halandó férfi elől. Elment a maga társai-
hoz. Az erdő és lég szellemei vonzották felfelé.
Lippó kinézett. Tapió sínyoma is eltűnt. Befedte
a frissen hulló hó. Szomorú lett Lippó lelke. Már
nem volt a szemes vadász többé. Elborult fejével,
borongó szemmel, zavartan ült a kunyhó előtt.
Talán észre sem vette: egy szarvas futott el előtte.
Lassan este, magányos este lett. Árvaságában bú-
songott. Enni adott a gyermeknek. Reggel egy
sült fajdtyúkot talált a tűznél. A gyermek is jól-
lakott, ő is. Aztán nagy búsán kiült a kunyhó elé.
Megint egy szarvas futott el előtte. Így élt Lippó
mintegy álomban a fenyőkunyhóban. Sokáig...

Évek teltek el. Minden reggel készen állt
étele. Minden nap egy szarvas futott arrafelé...
Annikki volt az. Előbbi férjének hozta az ételt s
gyermekét akarta látni. Könny rezgett a szarvas
szemében és bánatosan tekintett a két remetére.
Sok év telt el. A fiú felnőtt. Elmélkedő és okos
lett. Üres nádszálból látsövet készített magának,
körülvizsgálódott. Egyszer aztán így szólt aty-
jához:

— Atyám, atyám közel van hazánk!...
Olyan sővényt látok, amilyent az emberek fon-
nak. Sokszor meséltél nekem róla. Most látom,
megismertem. Bizony Atyám, közel van hazánk!...

Kézenfogta atyját a fiú és hazavezette.

Annikki erdei istennő s Lippó, a nemes va-
dász fiától származik a lapp nép. Lippó fiát Lap-
pónak hívták. Lappó leszármazottai ma is élnek
fenn az északi hazában. Mind táltosok és mind
varázslók.



Karácsonyfa.

Irla: **Kirjákné, Kovács Emma.**

Karácsonyfa világít
Kis Jézus jászoláig.
És megváltó szeretet
Meggyógyít mindeneket.
Megtelünk égi fénnel,

Szívindító békével.
Karácsonyfa világa
Áradj szét a világra.
Osztogassad szerteszét,
A szívek szent melegét.

Kötnek a szálak...

A szegény fiú és a mókus.

— Indiánus mese. —

Karácsonyra küldöm az erdélyi
kis cimboráknak.

Volt egyszer egy kis indián fiú, aki ott lakott törzsével a sziklás hegyek tövében. Ez a kis fiú nagyon szegény volt: atyja már régen meghalt, édesanyjával együtt gyökéren és kukoricán élt. Míg a többiek a faluban szép borsátrákban laktak, addig neki édesanyjával nyomorúságos barlangban kellett meghúzódnia. Ennek a barlangnak a szájánál óriási fa állott, s ezen a fán egy mókus ült fel a tanyáját.

Furesa kis mókus volt. Ha a falu gyermekei üldözték, mindig nagy sebesen felfutott a fa törzsén, elbújt az odvában, de mindig úgy, hogy az orra hegye kilátszott. Olyankor aztán a gyermekek megkísérelték, eltalálni azt a kicsike orrhegyet, de egyikük sem volt elég ügyes és így a mókus orra séretlen maradt.

Mivel azonban a fa közel volt a barlanghoz, a gyermekek sokszor látták a szegény fiút, amint sovány kis testét hiába igyekezett takarni azzal a néhány bőrrel, amely birtokában volt — és így folyton csúfolódtak rajta. Csak a törzsfőnök legkisebb leánykája vette mindig védelmébe.

Multak a telek. A szegény fiúból legény lett, a leányok is megnőttek. A kis mókus még mindig ott tanyázott a fán és kidugta az orra hegyét. Ekkor kihirdette a főnök, hogy a három leányát csak annak adja feleségül, aki nyilával át tudja lőni a mókus orrát.

Messze elterjedt a hír, mert a törzs nagy

volt. Sokan megkísérelték átlőni a mókus orrát, — mely úgy fénylett a fa korhadt oldalában, mint egy apró ezüst gyűrű — de senkinek sem sikerült.

Egy nap, — mikor megint egész sereg férfi állt a fa körül, a szegény fiú is odalépett és megfeszítette az íjját. Karcsú nyila



nagyot süvített, átütötte a kis ezüstgyűrűt. Egy vércsepp hullott a fiú kezére, a mókus egyet sikított és többé senki sem látta.

A fiú elment a törzsfőhöz és megkérte a leányait. De a két idősebb leány nagyon félt és undorodott a fiútól, mert a bundáját szőrével kívülről viselte. Csak a legkisebb leány nem félt tőle és szívesen lett a felesége.

Nem is bánta meg, mert a szegény fiúból híres vadász lett.

Mrs. Goodman Daniels Felicitas.

Álomvilág, szép karácsony...

Irtá: Móráné Ösz Rózsa.

Te édesálmú, csodás mese,
Karácsonyeste, karácsonyeste.
Mikor mindenki egyet érez,
Közelebb magát az Istenséghez.

Te édesálmú, boldog világ,
Ami úgy várnak, gyermekek, anyák,
Mikor mindenki egyre vágyik,
Látni, hogy örül, örül a másik.

Örül szülő, gyermekek, vének,
Vidám kedvvel együtt nevetgélnek.
Alommal szőtt boldog karácsony,
Jó is, hogy téged mindenki várjon.

Karácsony-várás.

Irtá: Szentábrahádi Géza.

Ablakon üveg, rajta kívül rács;
Magduska ott áll, kezében kalács.
Majszolja vigan s néz át a rácson
És várja, várja, hogy jön Karácsony.

Egyszer csak felnéz a magas égre,
Hófelhők jönnek odafenn végre;
Hómező nélkül nem jön Karácsony.
Azt lesi Magdus ott benn a rácson.





Hugocska, ismét hópihék szállnak,
Most jár az ég angyalpostája.
Apró kezekkék levelet írnak
Jézuskának a mennyországba.

Nagy-sietve párna alá rejtik
És égi, szent csodára várnak,
Ezüstös éjben a levélkéért
Értejönnek az angyalszárnyak.

És csillagország gyémánttermében
Száz írógépen parancs kopog:
Sárinak elalvó szőke babát,
Pistának vonatot, meg dobot.

Hugocska, már nem vagyunk gyerekek,
Felénk nem jár az ég postája,
Mégis írjunk panaszos levélkét
Jézuskának a mennyországba...

Sietve rejtsük a párnák alá,
Míg könnyes szemünk az égre néz,
Ezüstös éjben hátha betéved
S érte nyúl talán az angyalkéz.

Hugocska, írjuk meg a levelet:
Eltört a játék-babánk, lovunk,
Hogy csillogó fenyőt rég nem hozott
A mi szomorú karácsonyunk.

Csillagországnak gyémánttermében
Száz írógépen öröm kopog,
Hátha az aranyszívű királyfi
Karácsony este ránk mosolyog...

Pisti karácsonya.

Irta: E. Ónody Rózi.

Csöngetés hallatszott az ebédlőből, Pisti letette fiúzetét, amelybe szépen lerajzolta a Mikulás bácsi ajándékát, egy mindenféle jókat cipelő krampuszt és bement a gyönyörű karácsonyfát megnézni. Pisti ránézett szülei kedves, jóságos arcára, kezet csókolt és boldog karácsonyi ünnepeket kívánt apának, anyának, azután kíváncsian szaladt megnézni a karácsonyfa alatti ajándékokat.

Nem hiába volt Pisti jó gyerek, meg is talált mindent, amit kívánt, volt ott mindenféle író- és festőszerszám, szép képes- és meséskönyvek és egy nagy doboz építő kockajáték és még egy kis repülőgép is.

Pisti boldogan nézegette vitézeit, előre örvendezve a rendezendő játéknak.

Hanem azért az öröme mégsem volt teljes. Eszébe jutott kis barátja, a szomszéd Feri.

Nagyot sóhajtott Pisti, egyszeribe nehéz lett a szivecskéje, hisz tudta jól, hogy ő volt a hibás, hogy most nem barátkozhatnak, mert egyszer rossz kedvében nagyon kurtán elutasította pajtását és osztálytársát.

Feri igyekvő, rendes, csak nagyon szegény fiúcska volt. Édesanyja korán özvegy-ségre jutva, varrással kereste kenyerüket. Sokat dolgozott éjjel-nappal szegény, hogy kicsi fiát jóllakathassa, melegebe tarthassa és tiszta, rendes ruhásként adhasson reá.

Feri hálás is volt az édesanyjának gondoskodó szeretetért, soha szófogadatlanság-

gal meg nem bántotta volna, a tanulással is igyekezett, nehogy tetézzé édesanyja gondjait, aki amúgy is sokat búsult elhalt férje után. Sokszor látta Ferkó, amikor néha éjjel fölébredt, a munkája fölé görnyedő édesanyja szemét könnyben úszni, olykor fölkel és addig simogatta szeretett szülőjét, míg csak föl nem derült annak jóságos arcán a mosolygás. Biztatta, hogy, ha megnő, férfi lesz, majd megkiméli édesanyját minden gondtól és bajtól.

Ez a Feri jutott Pisti eszébe, a ragyogó karácsonyfa alatt. Szülei megkérdezték, miért csöndesedett úgy el, mi bántja? Pisti erre őszintén elmondott mindent.

Drága, szép Karácsony Este. Szeretet Ünnepe.

Ferkónak is hozott az angyal egy meleg gyapjú-sálát, sapkát és keztyűt, meg gyapjú-harisnyát, hogy meg ne fázzék a kis legény. Egy kis kosárkában szépen elrendezve fenyőgalyak között szép piros almák, aranyozott diók és szaloncukorkák örvendeztették meg. Még színes sztaniolos csokoládét is kapott édesanyja egyik munkaadója jóvoltából.

Feri édesanyjához bújva, hálás szeretettel csókolgatta, amikor kopogtatás után csak benyit a szobába Pisti.

A két kis fiú egymásra nézett, egyszerre feledve volt a nehezteles, kezefogva vidám szívvel kezdték énekelni:

„Mennyből az angyal...”

Az igazi barátság szép érzése a szeretet szent estéjén minden nézeteltérést eltörölt szívükből.

Pisti, miután boldog ünnepeket kívánt, egy dobozt adott át angyalfiába kis pajtásának, aki viszont almái, diói és cukorkái felét csomagolta be, így ajándékozta meg egymást a két kis barát.

Miután Pisti hazament tovább ünnepelni szüleivel a karácsony estét most már nyugodt szívvel, Feri is fölbontotta a csomagot és szeme-szája elállt a boldogságtól, meglátva a színes, pompás játékot. Ugyanis Pisti szülei engedelmeivel játéka felét hozta el Ferkónak.

Azóta a játék óráiban, miután leckéiket megtanulták, együtt építenek nagy szakértelemmel hidakat, templomokat és palotákat.



Karácsony sölétje.

Irta: Földes Zoltán.

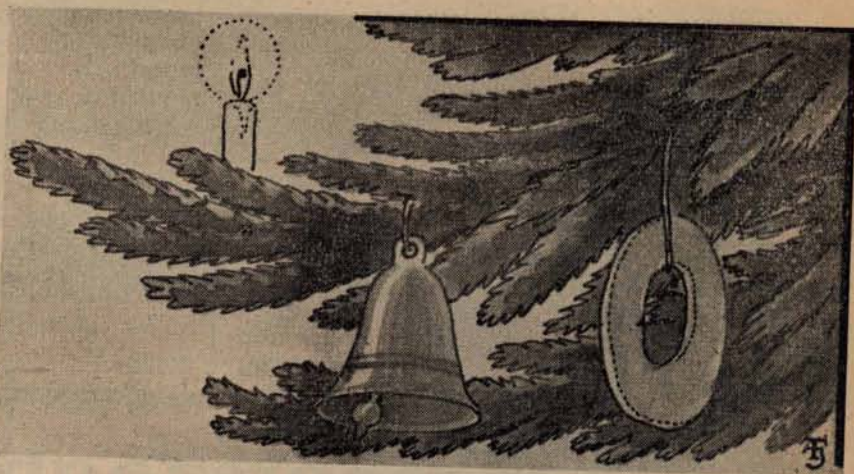
Koldusgyermek nagysóváran
Néz a fényes ablakokra...
Ó, Jézuska, a szegénynek
A sok fényből és melegből
Egy szemernyi be jó volna!...

Úgy szeretnék, hogyha tudnék,
A szíveken kopogtatni,
Hogy tudna a gazdag ember
Egy kis tüzet, ruhát, ételt
A szegénynek is juttatni.

Mit ér így a szép karácsony!
Csak ámitjuk önmagunkat.
Háttal állva Betlehemnek,
Önmagunknak „Glóriá”-zunk,
Nincs itt jussa Jézusunknak...

Ó, hát tudjatok szeretni,
Testvért látni szenvedőkben!
Akkor mentek Betlehembe, —
Vagy nem is kell érte járni:
Krisztus ott lesz lelketekben...

Karácsonyi gondolatok.



Vásárhelyi Jánosné, református püspökné, Kolozsvár:

„Magasztaljátok az Urat, mert jó; mert örökkévaló az Ő kegyelme.”

(Zsoltárok könyve: 106:1.)

Dr. Vargha Béla, unitárius püspök, Kolozsvár:

„Gondolatok Jézusra születése ünnepe alkalmával. Legyetek szófogadók és engedelmesek szüleiteknek, akiktől Isten után talán legtöbb jót kaptatok az életben.”

Boldog karácsonyt kíván mindnyájatoknak:

Vargha Béla, unitárius püspök.

Dr. Boga Alajos, róm. kat. egyházm. előadó, Kolozsvár:

„Sok szeretettel figyelem a derék cimborák munkáját. Üdvözlöm őket s kívánom, hogy nőjenek és fejlődjenek jól és szépen, mint a názáreti kis Jézus.”

Dr. Inczedy-Joksmán Ödön, Országos Magyar Dalosszövetség elnöke, Kolozsvár:

„Kérjétek meg szüleiteket arra, hogy taníttassanak a zenére, a dalra.”

Dr. Illyés Gyula, tanügyi főelőadó, Kolozsvár:

„Szeretettel figyeljük a „kicsi” cimborákat és elvárjuk, hogy derék „nagyok” legyenek!”

Dr. Vékás Lajos, Minerva nyomdai Műintézet vezérigazgatója, Kolozsvár:

„Szeressétek és tiszteljétek szülőiteket, akik minden áldozatot meghoznak értetek.

Szerezzétek meg nekik a legnagyobb örömet, amit az értetek való küzdelemben elérhetnek azáltal, hogy mindig engedelmesek, szorgalmasak és jók lesztek és maradtok.

A szent ünnepen szomorú csak az marad, aki szülőinek ezt az örömet nem tudja nyújtani.”

Gálffy Zsigmond, a kolozsvári unitárius kollégium igazgatója, Kolozsvár:

„Az Új Cimborá igazi hivatását abban a nagy társadalmi célban látjuk, hogy a „kicsi cimborák” összehozása, erkölcsi és szellemi irányítása által előkészíti a „nagy barátok” társadalmát.”

Teleky Dezső, az Új Cimborá főmunkatársa, Torockószentgyörgy:

„Ne felejtétek el soha, kis cimborák, amit a szerkesztőnéni az elmúlt számok egyikében írt, hogy „kötnék a szálak...” A szerkesztőnéni élete és az Új Cimborá egy. Nektek mindig ő mellette kell maradnotok akkor is, ha már nagyok lesztek és kinőttetek az olvasótáborból, mint, ahogy mi, ösziülő fejű, deresedő hajjú munkatársai is vele maradunk halálig...”

Dr. Mohályi Gábor, tanfelügyelő, Kolozsvár:

„Agyermek játéka komoly munka, mely megédesíti életét. A felnőttek munkája pedig csak addig boldogítja őt, míg játékszerűen jókedvvel végezheti.

Készítsd tehát, kis cimborá, a Mohályi bácsi játékmintáit, hogy nagykorodban is élvezetet találj benne és boldog lehess.”

Dr. Szász Ferenc, a Magyar Nép szerkesztője, Kolozsvár:

„A karácsony minden áldása szálljon alá a földre, hogy béke és szeretet költözzön az emberek lelkébe. Soha ilyen nagy szükség nem volt erre, mint most.”

Özv. Keresztesyné Kálmán Júlia, ref. koll. elemi iskola igazgatója.

„Nem az a boldog akinek mindene meg van amit óhaj, hanem, aki nem óhaj, ami je nincs.”

Petrovay Tibor, Hitelszövetkezetek Szövetségének igazgatója, Kolozsvár:

„Kis cimborák! tanuljatok jól, legyetek szófogadó gyermekek, hogy Istent és szülőföldet szerető emberekké váljatok.”

Dr. Nemes Sándorné, Temesvár:

„Kis cimborák gondolkodjatok-e azon, hogy milyen nagy ajándék számotokra a Gondviselés től az Új Cimborá? Szeressétek azért ezt a drága kis magyar ujságot, amely élető nap-sugara szellemi életünknek. Szeressétek a szer-

kesztőnénit, aki olyan áldozatos szeretettel dolgozik és küzd már hatodik éve ezért a kis lapért, de szeressétek azokat a bácsikat és néniket is, akik a szívüket, lelküket írják minden sorukban nektek.”

Csekme Juliánna, tanítónő, Nagyvárad:

„Gyűjtsetek, táborozzatok gyermekek új előfizetőket az Új Cimborának, mert ezzel teszitek a legnagyobb szolgálatot fajotoknak, ha ennek a kis ujságnak a fennmaradásáért ti is dolgoztok.”

Meseországban.

Írta: Jolán néni.

Mikor még pirinyó kis baba volt Ibolyka, úgy altatta el a dajkája — Csucsuja, babája. — S ezt szokta ő is mondogatni, ezzel ringatja magát álmában, de most nem ezt tette, hanem ölegette a meséskönyvét, amit a jólsikerült vizsgája öröme kapott ma Anyukájától.

Egész délután olvasgatta kedvenc meséit: Hófehérkét, Csipkerózsikát és Hamupipóké. — Reájuk gondolva aludt el s amint átlépett az álmvilágba azonnal meseország útját kereste, odavagyott az ő kis szíve, meseországba.

És látott előbb rengeteg nagy erdőt, abban tarka-barka madarat s az a madár meg is szólította őt: — Tra, la, la hova, hova kisbaba?

Megyek meseországba.

No, ha igen, tudod-e az útját?

Nem tudom, de megmondja a madár.

Tra, la, la tra, la, la én bizony nem mondom meg.

Ha te nem mondod meg, megmondja az ürge, — és az ürge oh, mi fürge, elő is ugrott fürgőn, de az útját meseországnak ő sem mondhatta meg. Nem bizony, mert egyikők sem tudta, merre vezet meseország útja.

Szegény kis Ibolyka el is búsulta magát e miatt, de aztán csak mendegélt tovább a rengeteg nagy erdőben, gondolta valaki csak ismeri itt meseország útját. És nem csalódott, amint ment, mendegélt eljutott egy nagy fához s annak a tövében piros-fehér babos gombán üldögélt egy kis törpe. Őt is megkérdezte Ibolyka, hol vezet az út meseországba.

Hiszen rajta jársz, meseország útján. Kis csacikám, hát nem ismered engem? Én vagyok a hét törpe közül az egyik. Ott van az arcképem a meséskönyvedben szép tarkán kiszínezve. No, csak gyere velem, elviszlek meseország kedvencéhez, Hófehérkéhez. Ezt azért teszem, mert annyira szeretsz minket.

És meg is indultak ketten, mentek, mentek, mendegéltek, amíg gyönyörűsége szép várkastélyhoz nem értek. Hát, ahogy ahhoz közeledtek, az

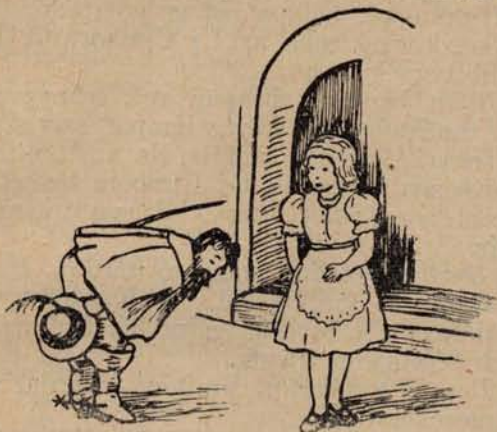


rögtön forogni kezdett. Kacsa lábon forgott, forgott úgy, hogy még a szépséges szép csipkés tornyai is mind táncoltak.

— Jaj mi lesz most — gondolta Ibolya — hogy jutunk a várba, ha így forog. — De a gondolatát még ki sem mondhatta, a törpe már is felelt reá. Ne félj semmit galambom, ahogy odaérünk én csak egyet fütyöntek s bukfcencet is vetek, rögtön megáll a vár s kinyílik a kapu. Csak azért forog, hogy ellenség oda be ne tehesse a lábát. De én jó barát vagyok s téged is várnak ma uzsonnára a királyfi és Hófehérke, az ő szépséges szép felesége. Itt laknak, amióta egybe keltek igen nagy boldogságban. Hamupipóké és Csipkerózsikát is ide várják ma uzsonnára, hogy mindnyájunkkal itt találkozass.

Igy beszélt a törpe s ezalatt szépen a várhoz értek, de az úgy forgott, hogy Ibolyka rá se tu-

dott nézni szédülés nélkül, azonban a törpe fütytyentésére s bukfenc vetésére egyszerre megállt. Kipattant a kapu zárja s a kapus cleikbe szaladt és úgy meghajolt előttük, hogy a hátra tartott kardja, majdhogy meg nem ütötte a tarkóját, amint kétrét görnyedt. Ez olyan mulatós volt, hogy Ibolyka szeretett volna kacagni rajta, de félt, hogy még megharagszik a kapus s bezárja orruk előtt a kaput s nem juthatnak be a várba, azért



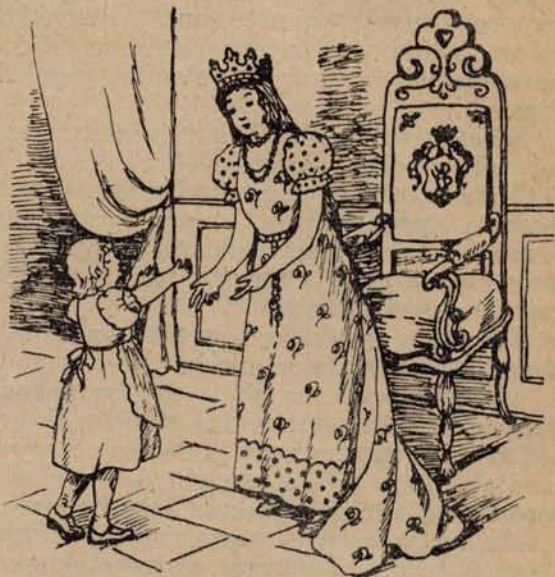
hát nagy komolyan sétált be a kapun legelől, mert őt, mint vendéget, előre bocsátották!

Amint beértek a lépcsőházba csak ámult-bámult Ibolya a sok csodás szépségen, amit ott látott. Minden hófehér márványból volt s az emeletre vezető lépcsők mellett ezüst liliumok álltak szép sorjában, mintha csak ők lettek volna megbizva az ott levő csodás szépségek örökösére. Szőnyegnek pedig eleven virágok simultak a lábacskáik alá.

Ibolyka szeretett volna úgy lépkedni, hogy kikerülje a virágokat, de a törpe biztatta, hogy csak lépjen reá bátran, ne féljen, mert itt meseországban olyan könnyű lett a járása, hogy a virágok meg sem érzik, ha reájuk lép. Így aztán Ibolyka ment bátran előre, s mikor felértek az emeletre, nagy ezüst harangvirág csengetni kezdett három virágjával s erre maguktól mind feltáruultak az ajtók egymás után. Előbb egy hosszú tükörterembe léptek, ahol minden csupa tükör volt még a falak, a padló s a mennyezet is. Csak ők ketten voltak benne s mégis tele volt velük a terem, annyiszor látták magukat visszatükrözve minden oldalról és ez nagyon mulatságos volt. Ibolya megint szeretett volna kacagni, de itt sem mert jókedvének hangot adni.

Azután feltáruult a második terem ajtaja. Itt volt még csak igazi mesebeli pompa, ez volt a napterem. Olyan szép volt, hogy le sem lehet írni. Az egész fal arany napraforgókból állt s azon úgy süttött keresztül a nap, hogy káprázott tőle a szemük. Itt sem volt senki, csak gyönyörű madárének hallatszott, — hát mikor feltáruult a harmadik szoba ajtaja s ott állt Hófehérke ezüst hó-

virágos csipke ruhájában, Ibolyka szólni sem tudott, annyira meglepődött a nagy szépségtől. Hófehérke igen kedvesen fogadta Ibolykát, megölelte, megcsókolta s szép ajándékkal lepte meg.



Ugyanolyan ruhácskát adott neki, mint amilyent ő viselt és azt mondta: — légy mindig ilyen jó kislány, mint most és szeress minket mindig úgy, mint, ahogyan mi szeretünk téged.

Azután jött Csipkerózsika, ő is gyönyörű volt rózsaszínű rózsákból szőtt ruhájában, ő is megajándékozta Ibolykát ezüst rózsakoszorúval s azt mondta: — légy mindig igazságos. — A kedves Hamupipókéól pedig ezüst cipőt kapott s azt a mondást: — Légy mindig szerény.

Úgy örvendett Ibolyka, hogy azt sem tudta mit s hogy köszönjön meg. Hát még mikor uzsonnázni mentek, volt ott annyi mindenféle jó, amit csak el tud képzelni az ember, torta, fagyalt, cukor és annyit tettek a tányéjára, hogy nem is győzte enni. Minden igen kitűnő volt s nagyon jól érezte magát Ibolya, de már haza is kellett gondolnia és sietni Anyukájához, hogy ketten örvendjenek a sok csodás dolognak. Elbúcsuzott szépen és sietett, hogy mentől hamarabb elmesélhessen mindent otthont anyukájának s megmutathassa a sok szép ajándékot. Megindult vissza a jó törpe kíséretében, aki őt egészen álmország határáig kísérte.

Ibolyka azon a reggelen nehezen ébredt s félálomban kereste még az ajándékokat, de semmit sem talált. Ruha, cipő és koszorú minden, ahogy mondani szokták szétfoszlott, mint álom. Az ébredésben Ibolyka nem hozhatott mást magával, mint az emlékezést a szépséges mese alakokra s a még szebb mondásokra, amelyeket nem felejt el soha.

»Légy jó, légy igazságos és légy szerény«!

Kik dolgoznak az Uj Cimborának?

Irta: Ferenczy László Marcella.

Egy évben kétszer szoktuk az Uj Cimborá eredményeit számbavenni. Husvétkor, amikor az indulási évfordulót ünnepljük és karácsonykor, amikor az elmúlt éven áttekintünk.

Kétséggkívül az elmúlt hat év alatt a szellemi síkon szép eredményeket ért el az Uj Cimborá, amely, mint szellemi eredmény, túlérve a gyermekkoron, végig egész életen át munkálkodni fog azokban a lelkekben, amelyeket az Uj Cimborá, mint szellemi irányzat összekapcsolt.

Ebben az eredményben ott van minden munkatársunknak a munkája.

Végiglapozok az eltelt évfolyamokon s látom kedves munkatársaink neveit, akik az évek távolán át nem hogy lankadtak, vagy távolódtak volna tőlünk, de ellenkezőleg mind szorosabban kapcsolódnak az Uj Cimborához.

Az, hogy az Uj Cimborá ma féltett drága kincse a romániai magyar gyermekeknek — s hogy olyan magas erkölcsi és irodalmi színvonalon áll, köszönhetjük annak a nagyszerű és sokoldalú írógárdának, amely a lap köré tömörül.

Az egyházak legfőbb tanügyi főhatóságai nyilatkoznak elismeréssel a lap értékéről, nevelőhatásáról, úgy a családban, mint az iskolában. Ennek az elismerésnek a bizonyítéka, hogy sorra rendelik meg az iskolák könyvtárai számára.

Az idei karácsonyi köszöntésünk és az év eredményének számbavétele legyen a munkatársaink bemutatója. Ismertessük meg olvasóközönségünkkel, hogy kik is dolgoznak áldozatos szeretettel az Uj Cimborának?

Főmunkatársaink:

Teleky Dezső, ny. főszolgabíró, Torockó-szentgyörgy. Drága, melegszívű gyermekbátát. Talpas és Barnabás c. regényére még most is emlékeznek a gyermekek. Ir verset, mesét, ismeretterjesztő cikkeket. A lap megindulása óta kitart hűségesen az Uj Cimborá mellett.

Simon Sándor, isk. igazgató, Bácsfalu. Ő keveset ír, inkább a szervezés terén van segítségére a lapnak.

Körmös Jenő, Kövend. Lelkes barátja az Uj Cimborának. Mint a szövetségi eszme nagy harcosa, de, mint Románia egyik legjobb eszperantistája is az országnak s fájának értékes szellemi munkása. Azon kevesek közül való, akik a turáni gondolatban erőt és értelmet találnak. Az eszperantó iskolát vezet, fordításokkal és ügyes rajzokkal működik közre.

Munkatársaink:

Dr. Atzél Elemérné, miniszteri tanácsos neje, Budapest, lelkes szeretettel ápolja a kis cimborákkal való kapcsolatot.

L. Ady Mariska. Ady Endre unokahuga, Bánffyhunyd, súlyos betegsége dacára sem feledkezik meg soha az Uj Cimboráról. Leginkább verseket ír.

Balla Ilona, a brassói ref. leánygimnázium tanárnője, „A bűvös lámpa” szerzője. Ő is elfoglalt teremtés, mi is, de azért érezzük kölcsönösen, hogy az Uj Cimborá szeretettel kapcsol bennünket össze. Prózai írásműveket ír.

Bartha István, igazgató tanító, Marosvásárhely. „Sándorka”, „Karácsonyest”, „Aratáskor” c. munkái mind az élet mélyén szántó, életszínű írások.

Bereczky Gizella, tanítónő, Torda, szintén meséket ír.

Bilkay Gizella, tanítónő, Daróc. Szindarabokat ír. Játék- és rajziskolát tervez.

Bodnár Irma, tanítónő. Tartózkodási helyét újabban nem ismerjük. Prózai és verses munkákat ír.

Borsay Imréné, Kolozsvár, a „Villám II. vándorlása” s más közlésre váró cikkek szerzője.

B. Csűrös Emilia, Budapest, író és gyermekíró. Már boldogemlékű Benedek Elek Cimborájának is munkatársa volt.

Darvas Istvánné, tanítónő, Csikszereda, szindarabokat, elbeszéléseket ír.

Dávid Gabriella, tanítónő. Szívvel, lélekkel dolgozik az Uj Cimboráért. Leginkább elbeszéléseket ír.

Földes Zoltán, igazgató tanító, Marosugra. Versei, elbeszélései a gyermekirodalom gyöngyszemei. Ir verset, prózát, szindarabot.

A cikket a január 1-i számban folytatjuk.

Karácsony.

Jön a szép karácsony
Minden gyermek várja,
Legyen neki sok játéka
Szép karácsony fája.

Kis Pisti is imádkozik
Kéri a Jézuskát,
Beteg neki Édesanyja
Hozzon sok — tűzifát.

Edda néni.

Bellehemi csillag fénye.

Írta: Zombory Sándor.



Bellehemi csillag fénye
Gyuli ki ma az égen.
Árassz békét, szeretetet
Minden gyermek-szívben.

Hogy életért vágyakozzunk
Bellehembe menni,
A Megváltó bölcsőjénél
Tisztességet tenni.

Hirdess nekünk öröm-himnuszot,
Isteni kegyelmet!
Lángoljon fel minden szívben:
Az ember-szeretet.

Igy lehessen nagyon boldog
A mi karácsonyunk!
Jó Istenünk — Krisztus által —
Igaz szívvel
Ezért imádkozunk...

Ki mit tanulhat az Új Cimborából s ki minek veheti hasznát?

A kolozsvári róm. katolikus iparostanoncok Mária-kongregációjának vezetője: Daniló Zoltán juttatta hozzánk a következő levelet:

„Az iparos kongregánisták otthonában meleg szeretetre talált az Új Cimborá. Azok az inas gyerekek, kereskedőtanulók, akik egész nap fárasztó munkát végeznek, esténként nagy érdeklődéssel és örömmel olvasgatják az Új Cimborát. De akkor volt csak nagy örömük, amikor a kalotaszegi bababutor-tervezéseket meglátták. Az apró mintás, magvardíszítésű bababutorokat megcsináljuk mi is! — mondogatták. A sok ügyes kéz hozzá is fogott fűzni, faragni. S a

lelkes munkának meglett a jutalma. Egymás után készültek el a garnitúrák, lombfűrészszel, vékony falemezből. Aztán zöld, kék, piros, vagy fehér alapra hajszálecsettől s nagy türelemmel rárajzolták a mintákat. Bizony nem volt könnyű, de a szép sikerű eredmény minden fáradságot megér.

Ez év dec. 11-én a Róm. Kat. Kongregáció hölgy tagjai nagy bazárt rendeztek, itt kerültek bemutatásra, a Marianumban ezek a kalotaszegi butorok.

S minthogy az Új Cimborának köszönhetjük szép sikerünket, mert innen tanultuk meg a bababutorok készítmódját, ez úton is hálás köszönetet mondunk az Új Cimborá szerkesztőségének.

Tisztelettel: Daniló Zoltán.

Sándorka.

Irta: Bartha István.

Csalfa körülmény folytán kissé késve végzem a gyermekek összeírását: július—augusztus helyett októberben. T. i. csak a napokban rendeltek ki a bodoni iskolához... Most a Borjúkert nevet viselő falurészt járom, ahol ugyan „borjúfarkat“ egyet se találhat az ember — napszámos népek lakják —, de gyermeket annál többet. Nyolc elszórt házaeska pompázik itt festői „rendetlenségben“ a csudálatos szép őszi „verőben“. A nyolc közül csak kettőben nincs apró gyerek. Ellenben a többi hatban négy, öt, hat, hetesével. Szegények az igaz, mint a templom egerei, de egészségesek, mint a makk.

Gyepes, kerti ösvényen lépegetek az iménti háztól. Hónom alatt a lepedőnyi összeíróívvél. Kezemben bot, tintásüveg, penna, fogantyus itatós... De sajnálják a borjúkerti embercsemeték, hogy egyik se szétosztásra való. Most épen egy gyümölcsfák közt „rejtőzködő“ béresház következik 50—60 lépésnyire. A két kert-telek gypütelen határánál rossz, „gárgyás“ kút, (ágas nélkül persze!), melyből nagy ügyel-bajjal, fahorogra akasztott edénnyel meríti a vizet egy maszatos kezű, képű fiúcska. Libegő rongyfoslány rajta, ing s a térdnadrág-nag csúfolt valami.



— Hogy hívnak, kis fiú?

— Sándorka, — mondja halkan, de nem félénken.

— Nem félsz, hogy beleesel?... Hiányosak a deszkák...

— Ügyelek. Ó, én már sokszor húztam innőt vizet.

— Hát azt minek, te? — kérdelem mókázva, mert látom, hogy van kivel beszélni.

— Inná akarok adni a malacnak.

— Az is van?

— Van. Édesapám kapta az udvarból, fizetésbe.

— Úgy?! Mi egyebet kap még az édesapád az udvartól? (30 holdas birtok!)

— Fát két szekérrel, egy véka fuszujkát, sajtot, sót... Hat gypjut, félhód törökbúzá, egy kupa kendermagot s pént!

Egy nekifutamodással mondja ezeket. (Eszteendőre kapja ezeket az apja „horribilis“ fizetésbe.) Közben tele meritette csorba fazakát s menni akar, mint, akinek dolga van.

— Úgy látom sietsz — tréfálkozom a kis öreggel s hozzá szegődöm.

— Fuszujkát is főzök.

— Ejnye, fékomadta! Ahoz is értesz?

Elmosolyodik. Csudálkozik rajtam nagyon, hogy ilyen kérdések tőle. Aztán csak úgy foghegyről veti oda menetközben:

— A tűz főzi... Én csak megkavarom *eccer-máccor*.

Tréfa akar ez lenni részéről, amicsodás. Visszatromfolhatnám, hisz ő mondta így „főzök“ s akkor mégis csak sántít egy kicsit a szellemessége, de hagyom a boldog tudatban.

— Jól van „legény“! Látom, ember leszel a talpadon. Dehát... senki sincs a háznál, aki a főzést jobban tudná, mint te?

— Most nincs. Édesanyám a *tavaj* hót meg. Anus pedig *fájér* ment az erdőre. Két bátyám *szógál*... egyik Mórénál, a másik Tüsi Daninál. A más két leányka még kicsi.

— Szóval, te vagy most a „totum faktum“ a háznál, a... minden tevő! — szúrom oda melleleg. — Aztán, ugyan biza, hány esztendő vagy te, Sándorka?

— Most fordulok a *nyócba*, szüretkor.

— Jól van kis öreg! — Meg szeretném ve-regetni a vállát, de tele van mind a két kezem... Megérkezünk a nyomorúság-tanyához. A beszéd-hangra két kis meztelen angyalka bártorkodik ki a pitvar homályából. Hogy meglátnak — húzódnának vissza is, meg nem is. Valamikor ingecske nevezet illette a nyakukon fityegő rongyokat... Leánykák az istenadták. Hozzá szoktak a szegénységhez, a „háziassághoz“, melyet most az én tiszteletemre egy vigyorin kiejtett „Jiii!“ sikítással tesznek szemérmessé. Egyébként nem nagyon jönnek „zavarba“. Sándorka sok, nagyot megszegyenítő tudatossággal és gondossággal végzi a „reá bizottakat“. Vacak pléhtálba locsádeket önt a moslékosból, amit jól megkeresztel víz-

zel. Kicipeli a ting-táng disznópajtához, (amelyet apja, az örökké elfoglalt béres tajkolhatott össze valamelyik vasárnap délutánján; nagy a gyanúm, hogy a kút hiányzó deszkái is ide épültek be)... Visszajövet ágat tördel a maradék sövénykerítés oldalából.



— Azt mondtad, fát is kaptok az udvartól!

— Kapunk, kapunk, de az a télen se vót elég. Azér jár Anus mindennap az erdőre *gernyéjér*... Én is járnék, ha *vóna* ki *üggyejen* ezekre (a leánykákra) s a házra.

Neheztelön mondja, nekem a nagynak, aki nem akarom megérteni a „helyzetet”! Aztán a kíváncsiskodó, nagyszemű testvérekéhez fordul: — *Eriggyetek* innét az ajtóból. Ne lábatlankodjatok *tük is*.

(De ’iszen ez még engem is azok közé sorol azzal íssell!) — Hm! szigorú legény — gondolom. Tanít ez a tökmag apa, anya helyett: kicsit, felnőttet egyaránt.

Rak a tűzre. Fakanállal megkavargatja a füstös-kormos vassfazék tartalmát: a bablevest, mely reggel óta fő s most már bugyborékolva rotyog. Érthető a Sándorka nagy komolysága. Fontosságát maga is érzi, különösen, hogy a testvérekéit félre parancsolta. Szeliddé akarja enyhíteni szigorúságát, amikor kavarási közben feléjük pislant: *licsi-locsi, litty-latty, tityi-totyti, ritty-rotty!*

A két, homályban hunyászzkodó kicsi, édesdeden kacagja el magát erre a hangutánzó „szójátékra”.

Szánakozással, részvétellel lépek be a szobába. Az asztal tele lim-lommal: kenyér-szitában tépett tollú, papír paksamétában veteménymagvak s a jó ég tudja még mik. A tizenöt éves

Anna üzleti készlete, ... mert a városba is bejárogat „kofáskodni”... Papírral beragasztott ablakok; füstös, meszeletlen falak. Rossz, szűtte ágy, amelyen időviselt, vörhenyes, tépett szélű pokróc, azon mód hagyva, ahogy kibujtak a gyermekek alóla; „festői ráncok”! Egy hajatlan párna. Ez az ágynemű, mikhez még egy viharlátott, paraszti condra kabát társul, hanyagul odadobva. Szalmazsák, ha van is a rongyok alatt, abban nincsen szalma, azt tűzgyújtónak használták fel. Tehát deszkán háltnak. Ütöttkopott kanapé, két sérült szék; félig eltört falitűkőr a butorzat. A kemence helye üres (az még a pítvarban grasszál)... És fojtó szegénység szag.

A térdemen kínozom az összeírást. Sándorka a negyedik, akit beírok, mint mindennapos „tankötelet”, de csak róla lehet szó egyedül.

— Nő, jársz-e aztán hozzám az iskolába?

Elbiggyeszi az ajakát, vállával közönyösen rándít egyet. Végignézi a maga rongyos mitváltán:

— Nincs ruhám, cipőm, kalapom... S *ma-hónap* beáll a hideg, az eső... a sár...

*

Istenem. hány jómódban élő kis cimboránál hever letett ruha, ócska cipő, kiselejtezett ing! Itt fejedelmi fényűzés számba menne mind. Egy kis krisztusi áldozatossággal, *lemondással*, mennyi örömet lehetne szerezni, itt ezeknél a szerencsétleneknél s a más gyermekeknél, akik nélkülöznek a jó, meleg öltözetet... s ezek hijján *kerülik* az iskolát!

Gondolatok azért kis cimborák a tél hidegében didergőkre és éhezőkre, s minthogy a szerkesztő néni írta egyik utóbbi számban, a nélkülözhető ruhadarabokat küldjétek be a szerkesztőségbe, onnan majd eljuttatják a nélkülöző szegény gyermekeknek.



Karácsonyfa...

Karácsonyfa, karácsonyfa,
Világ legszebb fája!
Rajta csillog a szeretet
Angyali gyertyája.
Tündökletes ragyogással
Messze elvilágít,
Kiz Betlehem városának
Fényes jászoláig.

Karácsonyfa, karácsonyfa,
Aldott a Te lángod,
Besugározza szent fényed
Az egész világot.
A megváltó szeretetnek
Isteni bölcsője,
Aldott szent karácsonyeste
Szállott le a földre.

Karácsonyfa, karácsonyfa,
Lángod el ne múljon,
Isteni szeretet tüze
Mindenütt kigyúljon.
Kis kunyhókra, nyomorgókra
Százszorozza fényét,
Gazdag szívek jóságával
Enyhítse inségét.

Karácsonyfa, karácsonyfa!
Gyermekszívek álma,
Anyaszívek szerelmének
Isteni szent fája.
Szárnyad alatt gyűjtsél össze
Minden kis családot,
Szeretettel öleljéd át
Az egész világot.

Könnycsepp a szempillán.

Írta: Emil Cărléanu.

Románból fordította: Józsa János.

Egyszer az Úristen útitársul vette maga mellé Szent Pétert és leszállottak a földre, hogy könnyítsenek valamit a szegény emberek fájdalmain. Rendszerint úgy cselekedtek, hogy: jöttek, itt-ott eloltottak egy-egy fájdalmat, azután meglegegedetten visszatértek az égbe.

Egyik napon Szent Péternek nagy terve volt. Mialatt az Úristen útiköpenyeg gyanánt felhő-burkolatot öltött magára, Szent Péter a következő eszmével állott elő:

— Szentséges Atyám, — mondá, — úgy gondolom, hogy semmivel sem tudnók jobban könnyíteni az emberek fájdalmát, mint azzal, hogy sírásukat enyhítsük. Menjünk. Uram és vegyük el tőlük a könnyeket.

Az Úristen mosolygott, de nem mondott ellent.

— Jól van Péter, menjünk.

Egy sugár vonalán leszállottak a földre. Mint két öregapó, az Úristen görnyedten, Szent Péter valamivel egyenesebben, útnak eredtek.

Jól letaposott úton haladva egy faluba érkeztek. Szent Péter mindenfelé nézegett. Egy ablaknál hosszabban időzött.

— Uram, nézd, ebben a házban sír egy asszony.

Beléptek az udvarba. Kopogtattak az ajtónál, az asszony pedig kinyitotta. Barna, finom orcáján a könnyek nyomai úgy állottak, mint a harmat cseppjei a virágon. Szempilláján fennakadt egy könnycsepp, mely úgy csillogott, mintha fényt rejtett volna el a belsejében.

— Asszony, — mondá Péter, — sírtál és egy könnycsepp a szempilládon maradt. Azért jöttünk, hogy azt elvegyük tőled és vele a sírást is. Add hát ide!

Az asszony felelt:

— Most sírok először életemben és örömben sírok. Mit adtok a könnyeim helyett?

— Hát mit adjunk? — kérdé Péter.

— Egy darab gyémántot, — felelte az asszony, — amely eszembe juttassa a könnyet.

— Legyen, amint akarja, adj neki egy gyémántot, — mondá az Úristen Péternek. Péter lehajolt, felvett egy kavicsot, mely gyémánttá változott és odanyujtá az asszonynak. Azután fényből szőtt kendővel letörölte a könnyet.

— Nehezen válnak meg az emberek a gyöngeségeiktől, — mondá Péter. Az Úristen azonban nem válaszolt, csak mosolygott és tovább mentek.

II.

Elértek egy viharos tenger partján álló halászkunyhóhoz. A hullámok zúgtak és ma-

gasra tornyosultak. A kunyhó rezgett a szél fuvásától. Péter benézett az ablakon.

— Uram, itt egy másik asszony sír!

— Menjünk bel!

Kopogtattak. Az ajtó nyílt. Az asszony virrasztástól halovány arcán a könnyek nedves nyomai látszottak. Szempilláján egy könny fennakadt, mint valami fénygolyó.

— Asszony! — szólítá meg Péter, — sirtál és egy könnycsepp még ott ragyog a szempilládon. El akarjuk venni tőled a sírással együtt. Add hát ide!

— Sírok a vágytól, — felelé az asszony. — S hogy könnyemet nektek adjam, mit adtok érte cserébe?

— Hát mit adjunk? — kérde Péter.

— Egy gyöngyszemet, hogy eszembe jusson a fiam, aki a tegeren jár.

— Legyen! — mondá az Úristen és Péter lehajolt, felvett egy kavicsot, mely gyöngyszemmé változott és odanyújtá az asszonynak. A kendő csüeskével letörölte a könnyet.

— Nehezen válnak meg az emberek fájdalmaiktól — tevő hozzá Péter.

Az Úristen csak mosolygott és újból útrakeltek.

III.

Az erdő közepén találtak egy kalibát. Szép idő volt. A virágok ontották illatukat. Péter bepillantott az ablakon.

— Uram, bent sír egy asszony.

Kopogtattak, az ajtó nyílt és az asszony megjelent a küszöbön. Szenvedésektől megtört orcáján egy könny pihent. Szeméből pedig más könny szökött ki.

— Asszony, — mondá Péter, — sirtál és szemeidből két könny pattant ki. Azért jöttünk, hogy elvegyük tőled a sírással együtt. Add hát nekünk!

— Sirtam, — felelé az asszony, — mert enyéimet mind elrabolta a halál s most egyedül vagyok ezen a világban.

— Éppen azért, — folytatá Péter, — mit adjunk neked könnyeid helyett?

— Más könnyeket! — válaszolt az asszony.

— Legyen, — helyeselte az Úristen és az asszony zokogni kezdett.

Péter hallgatott. Az utasok gondterhelten visszatértek az égbe.

Párbeszéd.

Tündér: Gyere velem jó gyermekem. szép Tündérországba!

Gyermek: Nem megyek, mert százszor szebb a szülőföldem tája. Zúgó erdő, csörgő patak, Vadvirágos rétek: Nem mutathatsz Tündérhonban nekem ilyen szépet.

Tündér: Szóló szőlő, csengő barack terem ott a fákon!

Gyermek: A mi veresszőlőnknek nincs párja a világon!

Barackunkból aranyszínű lekvárt főz az anyám.

Nem kóstoltok ti olyat a híres tündér-tanyán!

Tündér: Tündér-honban ezüst fák közt gyémánt-madár repdes!

Gyermek: Nekem a kis szürke cinke éppen olyan kedves! Szürke cinke, füstös fecske, kelepelő golya, meg a sötét fényveseknek füttyös, víg rigója.

Tündér: Ejnye... ejnye... mit említsek, Ami különb nálunk?

Mondjam-e, hogy virágmézzel, gyöngyharmattal várunk?

Gyermek: Nemondj semmit! Nincs oly kincse széles Tündérhonnak, amiért én idehagynám a mi kis falunkat!

L. Ady Mariska.

Fehér a hó.

Fehér a hó,
Fehér havon
Suhan a szán,
Síkos az út,
Kacag a száj.
Ne féljete, erős a jég,
Repül rajta a víg sereg,
Egy se mondja, hogy már elég.
— Nevető, boldog emberek.

Fehér a hó,
Fehér havon
Fekete folt,
Nagy rongycsomó,
Ember megy ott.
Hideg szoba, hideg világ.
Kékre fagy a szája, arca
És ablakán a jégvirág
Még nagyobbra nő hajnalra.

Markovits Edith.

Ahogy kis cimboráink írnak...

Szabó Janesit azzal engedte el karácsony délutánján az anyukája, hogy a szegény harangozó családnak egy kis hurka, kolbász, s mi egyéb jó ennivalót vigyen.

Persze, Jancsi, mint minden korabeli gyermek, szeret csuszkálni a jégen. Utközben találkozott a pajtásaival, akik pompás kedvben csuszkáltak a jégen.

— Csak egy kicsit csuszkálok én is — gondolta, s letette kosarát a partra. Ámde felkapta egy kutya s elszaladt vele.

Megijedt Jancsi, hogy most mi lesz? De szerencsére a kutya épp a harangozóé volt — s így véletlenül is jó helyre került a karácsonyi ajándék.

Iasi, 1938.

Irta: **Pító Laci.**

Gondolom, hogy tetszett nektek ez a kis történet, kis cimborák. No, ha tetszett, próbáljatok hozzá három képet csinálni és küldjétek be. A legjobb rajzokat közölni fogjuk. Beküldési határidő február 1-ig.

Szerkesztő néni.

Válasz Nyuszi Pista levelére.

Elolvastam az Uj Cimborá legújabb számát. Sok szép dolgot olvastam, — de mikor észrevettem leveledet, a közt a sok szép vers, mese és elbeszélés közt, majd lecsücsültem — hogy miféle csodabogár került a szemem elé. Megvakartam fejem s fejcsóválva mondogattam:

— Hej! — Nyuszi Pista, Nyuszi Pista!

Bizony nem tudsz írni.

Csicsergi ezt már a veréb is a fán, de a varjak is ezt káromgák ám:

Kár, kár, kár...

Nyuszi Pista nagy számár!

De lássuk csak leveledet.

Elsősorban észrevettem, hogy egyszerűen zsebrevágtad a betűket és az ékezeteket. Minek ezek! — gondoltad. — Gondolja utána aki olvassa.

De ez még semmi! — Látnád csak kijavított leveledet. Ugy hemzsegnék a hibák benne, mint a cserebogarak tavasszal a fákon.

És milyen mocskos levél! Mocskos Pali sokkal tisztább a te levelednél.

Szegény Szerkesztő néni! — Volt mit olvasni, míg valahogy nagynehezen kitálalta azt, hogy „Zerkesztő“ nem zulukaffer neve, hanem: Szerkesztő akar lenni.

Am adok egy jó tanácsot. Vedd elő abécédét és tanul meg először a betűket, aztán a szavakat leírni és ne feledkezz meg az Uj Cimboráról sem, mert abból is sokat tanulhatsz. És a jövőben ne fukarkodj az ékezetekkel sem. Szedd csak ki zsebeidből és helyezd mindeniket megfelelő helyére.

Ezt tanácsolom s akkor nem kell szégyenkezned.

Vörösváry Ferenc.

Kedves Nyuszi Pista!

Baj, baj, hogy iskolakerülő lettél. Ha nem kérsz bocsánatot a tanító úrtól nem is les belőled tiszteséges emb... akarom mondani nyul állampolgár. A leveledben nagyon sok volt a helyesírási hiba. Figyelj ide megtanítalak, hogy kellett volna helyesen írni:

Kedves Szerkesztő néni! Nagyon szégyeltem, hogy kiírtak az Uj Cimborába a mézes káddal, meg a szappan habbal. Jaj! jaj! jaj! Tegnap már a Galagonya-csárdában is mind erről beszéltek. Mit tehessek szegény fejem?

Az iskolát elkerültem. Most látom csak, hogy nem lesz belőlem semmi ebben a nehéz világban.

Kedves Szerkesztő Néni! Tessék megengedni, hogy az Uj Cimborá olvasói irhasanak nekem egy-egy levelet, hogy vigasztalódjak meg és hogy tanuljak tőlük. Nem is tudom, mit tegyek. Erősen szégyelem, hogy az Uj Cimborába kiírták a nevem. Ezzel soraimat zárom

Nyuszi Pista.

Ezt a levelet írta neked: **Gombos Dani, I. g. o. t.**

Kedves Nyuszi Pista!

Olvastam siralmas leveledet az Uj Cimborában. Belátom, hogy bizony rossz fát tetted a tűzre, hogy elkerülted az iskolát, s látod miattad szegény Fülös Petiből paprikást csináltak zsemlyés gombóccal.

Én azt tanácsolom, hogy kérj bocsánatot nyulapótól s nyulanyótól, meg nyultanító úrtól és iratkozz be újra az iskolába, mivel, hogy nagyon rossz a helyesírásod.

Temesvár.

Tisztelet barátság

Somos József, IV. el. o. t.

Boldog Karácsonyi Ünnepeket!

Boldog izgalommal várja felnőtt és gyermek egyaránt a szép karácsonyi ünnepek elérését. Minden ház a nagy előkészületek képét mutatja. De nemcsak a család készül az ünnepre, hanem az „Új Cimbora” szerkesztősége is, hogy hagyományaihoz híven az idén is sokkal tartalmasabb, színesebb számot adjon az olvasóknak, mint évközben.

A terjedelmesebb szám, a sok szép vers, mese és legfőképpen a sok kép elkészítése, kinyomtatása sokkal több munkát is ad, mint máskor. Ezt a munkát azonban éppen olyan szeretettel és örömmel végzi a szerkesztőség minden tagja, mintha saját családjának készítené az örömet okozó meglepetést. Akkor örvend a szerkesztőség majd leginkább, ha látja, hogy a kis Cimborák az ünnepek alatt vidáman olvassák kedves lapjukat.

Az ünnepek azonban elmúlnak és jön az új esztendő, amikor új munkába kell fogni. Nem is tudjátok elképzelni kedves Cimborák, hogy a lap fenntartása és fejlesztése mennyi gonddal és kiadással jár. Épp ezért ezúttal is köszönjük mindazoknak, akik előfizetési díjjaikat máris beküldötték, hogy munkánkat ilyen gondos kitarással támogatják. De egyúttal kérjük azokat is, akik előfizetésükkel még hátrálékban lennének, hogy küldjék be a hátrálék összegét az Új Cimbora kiadóhivatalába (Cluj, Baron L. Pop 5). Akiknek előfizetése január elsejéig ki lenne fizetve, azok is beküldhetik már most 1939 évi előfizetésüket. *Mindazoknak, akik 1939 január 10-ig beküldik egész évi előfizetésüket 1939-re, 200 lejből 10% engedményt adunk, tehát ha addig kifizetik az 1939 évfolyamot is, az 1939 évre csak 180 lej kell hogy beküldjenek.*

Adjunk egymásnak jó tanácsot!

Tegenyei Balogh Szabó Dezső bácsi jó tanácsaiból:

Nyugtalanul alvó gyermekeknél rendkívül hatásos szer lefekvés előtt pár kanál mézet elszopogatni. A méz tiszta vérképző anyag és az ideges gyermekekre is megnyugtatólag hat. Az ideges gyermekekre jó hatású a hideg lábfürdő is, vagy a hideg vizes lemosás is lefekvés előtt.

Átázott cipők összezsugorodásának megakadályozása.

Megesik, nemesak a falusi, de a városi gyermekekkel is, hogy őszi és téli időben, elázik a cipőjük, vagy eszímácskájuk.

Ilyenkor jó a levetett cipőt színültig megtölteni zabbal. A zab ugyanis magába szívja a nedvességet s megduzzadva, a bőrt kifeszíti. Aki nem tud zabhoz jutni, próbálja meg ujságpapírral, vagy rongyokkal kitömni keményen az átázott cipőt.

Bemutakozó.

En még nem jártam iskolába s írni nem tudok. Ezért a kis szürke verebet kértem meg, hogy írja meg helyettem a levelet. Megmondtam a kis szürke verébnek, hogy engem Fredl Gretinek hívnak s most óvodába járok. Az Új



Cimborát mindig nehezen várom s nagymama, vagy anyuka elolvassa nekem elejétől végig. Ez a kép tavaly karácsonykor készült. De még most is megvan a szép babám, amit a képen láttok.

Minden kis cimborának boldog karácsonyi ünnepeket kívánok.

Grétike.

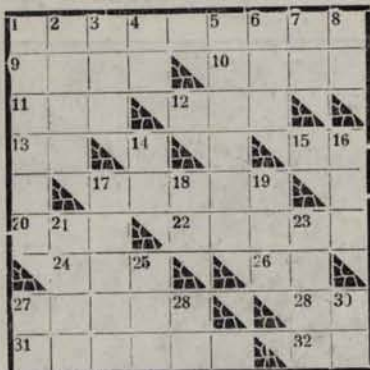
Új gyógynövényt fedeztek fel Amerikában új gyógynövényt fedeztek fel, amelynek csodálatos hatása van minden gyomor- és bélbetegségben. A növény hatóanyagai gyökeresen meggyógyítanak minden gyomor- és bélbajt, mint ideges eredetű gyomor- és bélfekélyt, savtúltengést, égést, felfúvódást, émelygést, emésztési zavarokból keletkező fejfájásokat, vagy akármilyen más bajt, melyeket a fenti betegségek okoztak. Tíz és tizenöt éves régi esetek végleg kigyógyultak, a tudományos világ figyelmét is magukra vonva. A növény összes hatóanyagait tartalmazza a „Gastro D” nevű készítmény, amelynek hatása már az első adagok bevétele után érzik. Ez a kiváló gyógyszer megrendelhető egy levelezőlapra 135 lej utánvétellel az alábbi címen: Farmacia „Thoiss” București, Calea Victoriei 124.

Rendeléskor kérjük az Új Cimbora nevét és a 161-es számot megemlíteni.

FEJTÖRŐ

Keresztrejtvény.

Beküldte: Gálffy Gábor IV. el. o. tan.,
Erdőszentgyörgy.



Vízszintes sorok: 1. Időszzerű ünnepünk.
9. Fazekas román nyelven. 10. Út mellett van.
11. Nem lát. 12. ONA. 13. AK. 15. Költőszó.
17. Ige. 20. Vissza: német névelő. 22. Doktor.
24. Fájdó rész. 26. Ige. 27. Fejen viselik. 29. OK.
31. Ilyen selyem is van. 32. Téli sport.

Függőleges sorok: 1. Iparos. 2. Forma.
3. Ige. 4. Szerszám. 5. Férfi név. 6. Időmérés.
7. Időhatározó szó, népiesen. 8. YK. 14. Költő-
szó. 16. Vízi növény. 17. Női név idegenes ki-
ejtéssel. 18. Úgy németül (fonetikusán kiejtve).
19. Mivel mássalhangzói. 21. Névelővel kémiai
fogalom. 23. Nem minden gyermek ilyen. 25.
A hét utolsó napjának második része. 27. Kérdő-
szó. 28. PT. 30. Kérdőszó.

Foglalkozást jelentő pótló rejtvény.

Beküldte: Szegedi Mária III. g. o. tan.

. . . r . . . s
E l y . .
. e . h
. l r . . .
. . k k . . .
. . . . a . o . .
. . . . c s
T k
. r s
. . m . . .
. . y . é .
. . n . . r
. . . . i . . á . . .

Ha a hiányzó betűket megfejtették, egy
jeles álamférfi nevét kapjátok. Mindenik szó
egy-egy foglalkozást jelent.

Földrajzi pótló rejtvény.

Beküldte: Ferenczy Géza III. g. o. t., Kolozsvár.

—ram, —odosto, —rad, —ápol, —nkara,
—ania. —ngolország.

E szavak kezdőbetűi egy híres spanyol
város nevét adja.

Találós kérdés rejtvény.

Beküldte: Friedmann Elza I. g. o. tan., Kolozsv.

még, jár is, Jár, egy, csak, ben, hely, jár.

A helyesen összerakott szavak egy ismert
Találós kérdést adnak.

Megfejtés a 24-es számból: 1. Fogyókúra.
2. Két szék között a pad alatt. 3. Ezredparancs.
A 25-ös szám keresztrejtvényének megfej-
tése. Vízszintes: 1. szegedi 19. törpelő Sanghai
Függőleges: 1. sár 7. szultán 9. íródeák 11.
csöppen 16. köles.

A 26-os szám megfejtése. 1. Szórejtvény:
Sok kicsi nagyra nő. 2. Betűrejtvény: Kis Kőrös,
nagy Kőrös. 3. Kockarejtvény: Kinizsi Pál. 4.
Névjegyrejtvény: Arany János költő, Szalonta.
5. Találós kérdés-rejtvény: Négy ajtaja, négy
ablaka, mégis négy kisasszony lakja.

A 27-es szám megfejtése 1. Keresztrejtvény.
Vízszintes: 1. Mikulás 2. illik 3. Ki az 5. n.
6. ág 7. lóg 8. már 9. ár 10. Sara 11. év.
Függőleges: 1. Mikulás 2. Ili 3. klang 4. Uiza
5. L. K. 6. virgács 9. óra 10. az 2. Földrajzi
pótlórejtvény: Kolozsvár. 3. Hat ló. (Egyszerűen
be kell írni a kockákba.)

Megfejtést küldtek be: Kulcsár Erzsébet
Fogarás, Derecskey Sándor Nagybánya, Léderer
Éva (okt. 15-én és nov. 1-én) IV. g. o. t. Kolozsvár,
Iczkovits Tibi I. g. o. t. Szatmár, Pataki Béla I. g.
o. t. Kolozsvár, Gálffy Gábor Erdőszentgyörgy
(nov. 1. és 15.), Izsák Ibi II. g. o. t. Székelyudvar-
hely, Kató Zsuzsanna IV. g. o. t., Bálint Erzsike
III. el. o. t. Csernátfal, Orbán Laci IV. g. o. t.
Kolozsvár.

Nyertesek lettek: Izsák Ibi, Kató Zsuzsanna,
Bálint Erzsike, Iczkovits Tibi, Derecskey Sándor.

Új rejtvényei vannak benn: Kiss Sándornak,
Richter testvéreknek, Rozenfeld Károlynak,
Friedmann Elzának, Kulcsár Erzsébetnek. Talá-
lós kérdései vannak: Gr. Bethlen Katinkának.
A kéményseprős rejtvénynek nem tudjuk, hogy
ki a gazdája, mert nincs a neve aláírva.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Coltești.
Kormos Jenő, Chiend

* * *

Minden cikkért a szerzője felelős.